

Forfatter: Quaade, George Joachim

Titel: BREV TIL: Rosenørn-Lehn, Otto Ditlev FRA: Quaade, George Joachim (1876-03-14)

Citation: Quaade, George Joachim: "BREV TIL: Rosenørn-Lehn, Otto Ditlev FRA: Quaade, George Joachim (1876-03-14)", i *Det nordslesvigske Spørgsmaal, 1864-1879 - aktstykker og breve til belysning af den danske regerings politik (3. bind)*, Henrik Koppels, s. 472. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001825006-003-shoot-L0018250060030317.pdf> (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: *Det nordslesvigske Spørgsmaal, 1864-1879 - aktstykker og breve til belysning af den danske regerings politik (3. bind)*

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Kammerherre Quaade, Gesandt i Berlin, til Udenrigsminister Baron Rosenørn-Lehn.

Fortrolig.

Berlin, 14. Marts 1876.

Deres Excellence!

Efter i længere Tid ikke at have havt Anledning til at gjøre det nordslesvigske Spørgsmaal til Gjenstand for officiel s. 473Omtale, skal jeg idag tillade mig at meddele en Meningsudtalelse om dette Spørgsmaal, der, som kommende fra en høiere Officeer der nyder en ikke ringe Anseelse i den preussiske Armee, maaskee fortjener nogen Opmærksomhed. Jeg maa imidlertid, forsaavidt Deres Excellence, ligesom jeg, maatte finde denne Udtalelse efter Omstændighederne gunstig, forudskikke den Bemærkning, at jeg, ligesaa lidt ved nærværende som ved tidligere lignende Meddelelser, har til Hensigt enten at vække nye eller at styrke allerede tilstedeværende Forhaabninger, men ikkun Intet at lade uanført af hvad der i herværende Kredse af og til yttres for mig om ovennævnte Anliggende. Ifølge hvad der fra officiel Side stadig foretages i og med Hensyn til Slesvig, og paa Grund af hvad der ikke sjældent udtales af Autoriteterne om de der for Tiden bestaaende politiske Tilstande, er der vistnok al Opfordring til ikke at fæste for megen Tillid til en godvillig og gratuit eller ikke ved nye politiske Conjuncturer fremkaldt Forandring af disse Tilstande.

Den ovenomhandlede Officeer har stedse viist stor og levende Interesse for Danmark og for det bedst mulige Forhold mellem dette Land og Tydskland, og det blev derfor ikke vanskeligt for mig, da jeg for nogen Tid siden traf sammen med ham, at lede Samtalen hen paa den væsentlige eller rettere sagt eneste Forudsætning under hvilken hiint Forhold kunde bringes tilstede.

Han yttrede da, at han ingen Tvivl nærede om at Danmark og Tydskland med Tiden vilde kunne komme til en for begges Vedkommende antagelig Forstaaelse om Løsningen af det nordslesvigske Spørgsmaal. Der udfordredes ganske vist Concessioner fra den ene som fra den anden Side, men disse Concessioner vilde være ligesaa lette for hver enkelt af de ydende som værdifulde for hver enkelt af de modtagende Parter. For Danmarks Vedkommende vilde der væsentlig være Tale om Concessioner i militair Retning; men medens disse ikkun vilde svare til en fornuftig Politik s. 474og ikke gaae ud over hvad en saadan Politik allerede i og for sig fordrede, vilde de i Tydsklands Øine staae i meget høi Priis. Tiden til en Forstaaelse var imidlertid endnu ikke kommen, men han troede at kjende Kronprindsen af Tydsklands Stemning og at kunne udtale, at denne sikkert vilde være for en for Danmark gunstig Afgjørelse. Han tilføiede, at han ved denne Leilighed vilde gjøre mig opmærksom paa to Mænd som nøde stor Anseelse hos Kronprindsen og som han ansaae for vel stemte mod Danmark, saa at de vilde være baade istand til og villige til at virke i god Retning for dette Land. Disse Mænd vare Chefen for det tydske Admiralitet, General von Stosch, ¹⁾ og Chefen for Kronprindsens og Kronprindsessens Secretariat, Herr von Normann. ²⁾

Ligesom jeg ikkun har anført disse tvende Navne i største Fortrolighed, og for at de, navnlig i en kommende Tid, ikke skulle være ukjendte, saaledes skal jeg med samme Forbehold saavel som for at lette en Control af min nærværende Meddelelse tilføie, at den Officeer, hvis Yttringer jeg ovenfor har gjengivet, er Chefen for det preussiske 1ste Armeecorps's Stab i Königsberg, Oberst von Verdy Duvernois. Denne var, indtil han for nogle Aar siden kom i sin nuværende Stilling, ansat i den preussiske store Generalstab og befandt sig saaledes dengang i stadig personlig Forbindelse med General-Feldmarschal Greve Moltke.

Med Hensyn til hvad jeg ovenfor har refereret om eventuelle Concessioner fra dansk Side i militair Retning skal jeg endnu sluttelig tillade mig at bemærke, at det af de Samtaler jeg har havt med herværende Militaire om det nu i Danmark paa Dagsordenen staaende Spørgsmaal om overordentlige Foranstaltninger til Landets Forsvar, tydeligt fremgaaer for mig at man her fra officiel Side er af den Mening, at den danske Regjering intet Middel bør forsømme s. 475for at gjøre hiint Forsvar saa stærkt som muligt. Man gaaer ud fra at Danmark ikke vil indlade sig i en Krig uden enten ifølge Forbund med en Stormagt, eller med Sikkerhed for at ville erholde Bistand af en saadan Magt, og forudsætter tillige at Tydskland vil være Danmarks naturligste Allierede. Man opstiller da, til et betryggende Forsvar for Danmark, to Hovedfordringer, nemlig deels at Kjøbenhavn er saaledes beskyttet ved fortificatoriske Værker baade tillands og tilvands, at Byen ikke er udsat for at falde for et pludseligt Overfald, og deels, at den danske Krigsmagt til enhver Tid raader over et saa stærkt og fast Brohoved hiinsides Lille Belt, at den er istand baade til at vedligeholde Forbindelsen med Jylland og til at hindre en Fjende fra at beherske bemeldte Sund. Til Begrundelse af disse Fordringer anføres, at i en Krig i hvilken Danmark har en Stormagt til Allieret, vil denne Stormagt, selv om det er Tydskland, eftersom Modstanderen da selvfølgelig ogsaa er en Stormagt, ikke kunne forsvare Danmark, naar dette Land ikke er istand til at yde et længere, eller ialfald et første selvstændigt Bidrag hertil. Ved Siden heraf lægger man naturligviis den største Vægt paa den stærkest mulige Udvikling af Danmarks Søværn, og efter mm Opfattelse er det navnlig herpaa at man retter Øiet, naar der tales om Concessioner fra dansk Side i Forbindelse med Spørgsmaalet om Nordslesvig. ¹⁾

Quaade.

Depeche Nr. 6. — Paategning med Quaades Haand: Sendt ved en sikker Reisende.